

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.

Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.

Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 72 Din.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 24. novembra 1940.

ŠTEV. 47.

Politični pregled

Domači dogodki:

Tuja letala so se v petek spet pokazala nad Bitoljem. Naše protiletalsko topništvo je začelo takoj streljati, nakar so se tuja letala umaknila čez mejo. S tem v zvezi je londonski radio poročal, da je padlo pet bomb na jugoslovansko stran meje. Preden so bile vržene bombe, so letala spustila svetilne rakete.

Obstoj jugoslovanskega gibanja „Zbor“ je po sklepu ministrstva za notranje zadeve prepovedan.

Trgovinski minister je podpisal uredbo o nadzorstvu nad izvozom lesnih izdelkov in gozdnih proizvodov na splošno. S tem so mišljene vse vrste lesa v obliki, sekanem, tesanem ali rezanem stanju ter smola, gozdni plodovi, skorje, listje, trstje itd.

V Zaječarju so odkrili spomenik ustreljenim radikalom. Pred 57 leti so bili tamkaj ustreljeni radikali, ki so se bili uprli tedanjemu srbskemu kralju Milanu Obrenoviću. Pri odkritju spomenika je bil med drugimi odličniki navzoč tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković. V svojem govoru je dejal, da je največja dolžnost vsakega državljana, služiti domovini.

Nemci v naši državi so se pod vodstvom svojega voditelja dr. Janka začeli organizirati v vseh panogah. Zlasti med obrtniki je to gibanje močnejše. Namen organizacije je ustvariti močno in zavedno nemštvo. V občinah z nemško večino zahtevajo nemške občinske tajnike.

V naši vojski je bilo izvršenih več važnih sprememb med generali. Tako smo dobili novega poveljnika vojnega letalstva in novega inspektorja državne obrambe.

Preseljevanje besarabskih Nemcev skozi našo državo je končano. Trajalo je sedem tednov. Skozi Jugoslavijo je v tem času potovalo 90 tisoč besarabskih Nemcev.

Med našo državo in Švico je bil podpisan nov trgovinski sporazum.

Nj. Vis. kneginja Olga je ustanovila delovni odbor za zimsko pomoč. Ta odbor je izdal proglas na vse prebivalstvo Jugoslavije, da se zberejo okoli zimске pomoči in store svojo člo-

veško in nacionalno dolžnost do revnih ter jim priskočijo na pomoč.

Prisilno mešanje pšenične in koruzne moke bo uvedeno v naši državi 1. decembra. V tej zvezi bodo izdani novi predpisi glede mletja pšenice. Enotna krušna moka bo imela tri četrtine pšenične in eno četrtino koruzne moke.

62 milijonov dinarjev kredita je dala banovina Hrvatska za dovršitev nekaterih bolnišnic in za zidavo novih.

Maksimalno ceno olja bodo znižali. Tako so sklenili na zadnji seji predstavniki urada za kontrolo cen. Po njihovem mnenju bo to znižanje imelo za posledico znižanje cene masti. Nove cene bodo baje objavljene že v kratkem.

19 šolskih kuhinj so odprli v Beogradu po odredbi prosvetnega ministra. V njih bo dobilo vsak dan kosilo 3200 učencev iz 45 ljudskih in meščanskih šol.

Letošnji tobak so na zahtevo pridelovalcev plačevali za 35 odstotkov dražje od lanskega. Najbrže bo to vplivalo tudi na ceno tobačnih izdelkov.

Iz zamejstva:

Predsednik sovjetske vlade in komisar za zunanje zadeve Molotov je prispel prejšnji torek iz Moskve v nemško prestolnico Berlin, kjer je bil slovesno sprejet. Molotov se je sestal s kancelarjem Hitlerjem ter z drugimi vodilnimi nemškimi osebnostmi. V četrtek je zapustil s svojim številnim spremstvom Berlin ter se vrnil v Moskvo.

Sovjetski poslanik v Berlinu je priredil v sredo zvečer sprejem na čast Molotovu, ki so mu prisostvovali nemški ministri in vodilne osebnosti državne uprave, stranke in vojske. Med sprejemom so angleška letala napadla Berlin in bombardirala nekatere mestne dele. Molotov in gostje so ostali v sovjetskem poslaništvu do konca nevarnosti.

Razgovorom Molotova v Rimu posveča ves svet veliko in razumljivo pozornost. Prevladuje mnenje, da so bili ti razgovori posvečeni predvsem gospodarskim vprašanjem, možnosti sodelovanja Sovjetske Rusije z Nemčijo, Italijo in Japonsko, vprašanju Dardanel in Turčije ter drugim važnim problemom.

Predsednik romunske vlade general Antonescu je bil v Rimu, kjer je imel daljšo konferenco z

Mussolinijem. Bil je tudi v sčeti avdienci pri papežu in pri italijanskem kralju.

Ameriški mornariški minister je rekel, da kaže obisk Molotova, da hoče Nemčija zaradi svoje bodoče nadoblasti utrditi svoje odnose s Sovjetsko Rusijo. Na to nevarnost Združene države Severne Amerike ne bodo odgovorile z besedami, temveč z dejanji.

Na italijansko-grškem bojišču je položaj v glavnem nespremenjen. Italijani poročajo o napornih in uspešnih akcijah, Grki pa javljajo, da so dosegli velike uspehe ter ujeli mnogo Italijanov in zajeli velike količine raznega vojnega materiala.

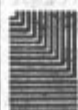
Italijansko vojno luko Tarant so pred dnevi napadla angleška letala. Kakor napadalci poročajo so ob tej priliki uničili več velikih italijanskih vojnih ladij. Angleška letala so tudi ponovno bombardirala razna italijanska in albanska mesta.

Letalska vojna med Anglijo in Nemčijo traja z vso srditostjo dalje. Tokrat je bilo najbolj prizadeto angleško industrijsko mesto Coventry, ki ga je bombardiralo 500 nemških bombnikov, ki so vrgli skupno 530.000 kg razstrelilnih snovi in zažigalnih bomb. Bilo je več tisoč smrtnih žrtev in ranjencev. Tudi angleški napadi na nemška mesta so bili izredno hudi in so se ves teden še stopnjevali.

K predpripravam za skupni nemško-italijanski napad na angleški Egipt v vzhodnem delu Sredozemlja, spadajo razgovori med italijanskim maršalom Badoglio in nemškim maršalom Keitelom.

Norveška mora plačati nemškemu okupacijskemu oblastem dnevno 1,8 miliona mark, kar odgovarja 3 milijonom norveških kron. Ta vsota je sorazmerno večja od one, ki jo mora plačati Francija Nemčiji.

V Angliji je bilo v oktobru ubitih 6300 prebivalcev, 8700 pa ranjenih. V septembru je bilo 7000 mrtvih in okrog 10.000 ranjenih. Med ubitimi v oktobru je bilo 2900 žen, med težko ranjenimi pa 3700. Otrok je bilo ubitih 743, težko ranjenih pa je bilo 700.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Roleta

dobite najceneje pri

N e m e c J., M Sobota.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Ponovno opozarjam vse hišne posestnike, da vložijo davčno napoved za odmero zgradarine za davčno leto 1941 najkasneje do 30. t. m.

Kdor napovedi po preteku omenjenega roka ne bo vložil bo kaznovan s 3% odmerjenim davkom.

Predsednik občine:
HARTNER I. r.

Bitoljske žrtve

Za žrtve bombardiranja Bitolja po tujih letalih so nabrali po vsej državi že zelo mnogo prostovoljnih prispevkov. Samo nabiralna akcija beogradske „Politike“ je dala doslej že nad 1 milijon 200.000 din. Te nabiralne akcije so svetel vzgled solidarnosti in enodušnosti naroda. V Bitolju je umrl v sredo Stavra Josifović, ki je bil pri bombardiranju Bitolja težko ranjen. Število smrtnih žrtev vsled bombardiranja se je tako povečalo na 10. Vlada je izdala najstrožje ukrepe, da se napadi tujih letal na naše ozemlje preprečijo. Naša letala so v stalni pripravljenosti in ob vsakem letalskem alarmu krožijo v bližini albanske in grške meje, da zaščitijo našo zemljo pred tujimi letali.

Obsodbe po protidraginjskih uredbah

Po podatkih urada za nadzorstvo cen v Beogradu je bilo v oktobru izrečeno doslej največ obsodb po uredbah o pobijanju draginje in spekulacije. Skupno število izrečenih obsodb je znašalo v oktobru 1141. Maja meseca je bilo izrečenih v državi po teh uredbah 724 obsodb, junija 565, julija 473, avgusta 744, septembra pa 891. V oktobru izkazuje največ obsodb dunavska banovina (261), najmanj pa področje Beograda (51). V dravski banovini je bilo 51 obsodb.

V oktobru je bilo poslanih zaradi navijanja cen v prisilno bivališče 9 oseb od tega po ena iz dravske in drinske banovine ter 7 iz dunavske banovine.

Bratstvo in ljubezen do narodnosti

Bratstvo je pomembna beseda. O njem se dá govoriti samo v vzornih rodbinah in v skupinah narodno zavednih ljudi. Če rečemo komu brat, še nismo s tem dokazali pravega bratstva, niti ne narodne zavesti, kajti k temu vodi dejanja, ne pa pota golih besed. Le ono bratstvo in narodna zavednost, ki temelji na dejanjih, je pravo in neizpodbitno. Ne bomo se vznemirili, če nas kdo vika, čeravno bi nam bilo ljubše, da bi nas tikal, kar spada v okvir onih, ki delujejo za bratstvo in narodni procvit, presojali pa bomo njegova dejanja s stališča bratstva in narodne zavednosti.

Tako smo prišli do najkočljivega vprašanja. Mnogo se govori o bratstvu in narodni zavesti, toda pogostokrat se skriva za tem ravnanjem ravno nasprotno, kar potrjujejo mnoga dejstva.

Če se nahaja nekdo v neprijetnem položaju, pa mu z naravnimi čustvi pomagamo, je to bratstvo. Ako je kdo surovo napaden in ga iz prave ljubezni do človeka vzamemo v zaščito, smo ravnali bratsko. Ako nekdo zaide v nepravilna dejanja in ga navajamo na pot uravnosti, smo zopet ravnali bratsko. Ako je koga doletela nesreča, da je bil okraden, da mu je poginila živina, požar uničil poslopje itd., mi pa mu pomagamo z denarjem, blagom ali brezplačnim delom, je to tudi pravo bratstvo. Če koga iz tehnega, vendar malenkostnega razloga sovražimo in mu prvi ponudimo roko sprave, smo ravnali bratsko. Če zavrnamo obrekovalca o katerem vemo, da govori

neresnico, ali če komu popravljamo napake na spoštljiv način med štirimi očmi, je takšno naše postopanje brez dvoma odkrito in bratsko. Ako pokaramo tuje otroke pri kakšnem nepravilnem delu, se nam ne more očitati nebratstvo kakor tudi ne, kadar nazenemo tatove iz tuje lastnine ali če opozorimo razburjivega človeka na pomirjenje in človeški družbi primerno življenje.

Če si hočemo osvojiti pojem pravega bratstva in ljubezen do narodnosti, moramo tudi sami vedno tako kakor želimo, da drugi ravnajo z nami. Enostavno in lično pove bistvo pregovor: „Česar ne želiš sebi, ne stori drugemu“. Ne mora pa biti govora o bratstvu, če se koga po nedolžnem obrekuje, ovadi, na njem bodisi v katerikoli zadevi maščuje, v svoji nadutosti prištevava sebi večjo vrednost kot drugim itd.

Ne zadostuje naziv: Ti, Vi, brat, tovariš itd. Treba je ravnati z vsakim lepo, prijateljsko, prizanesljivo in odkritosrčno. Toda tudi v tem pogledu odločujejo dejanja, ne pa prikupljiva beseda, kajti niti najprikupljivejši govori pogostokrat ne odtehtajo skromnega bratskega dejanja. Pravo bratstvo se zrcali v dejanjih in ne v laskavih dolgih govorih. Za ta dejanja pa ne smemo pričakovati slave, leska in nagrad, marveč nam mora biti ljubše, če jih neopaženo izvršimo, kajti zaradi gole pohvale, ne bi bili nikomur pravi bratje.

Vršiti dobra dejanja, je obča človeška dolžnost, zato moramo biti tudi napram nasprotnikom prijazni in širokogrudni. To resnico

pove pregovor: „Oseba nič, celota vse“.

Po naravi smo si bratje med seboj, razločujemo pa se po narodnosti. Le v okviru svoje narodnosti se čutimo popolnoma srečni in zadovoljni, ako nismo bili deležni tuje vzgoje. Toda, tudi oni, katerih vzgoja je bila slučajno drugačna, dosežejo svojo popolno zaslombo le v skupinah in organizaciji onega naroda, kateremu po rojstvu pripadajo.

Poučni tečaji

Objavili smo, da je Združenje trgovcev organiziralo popoldanske in večerne poučne tečaje za razne komercialne predmete in za razne tuje jezike. S tečaji se je pričelo 4. novembra t. l. Ker so tečaji v prvi vrsti namenjeni trgovcem in trgovskim nameščencem, priporočamo vsem članom kakor tudi njih nameščencem, da se udeležijo teh tečajev v čim večjem številu.

Zopet bombe

Dne 17. novembra okoli 4 zjutraj so tuja letala letala nad Bitoljem in Kičevom. Zaradi žive akcije naše protiletalske obrambe in naših lovskih letal, ki so takoj izletela, so tuja letala mogla odvreči bombe samo v okolici Kičeva, nedaleč od dveh bližnjih vasi, nakar so se hitro umaknila in zapustila našo zračno področje. Človeških žrtev ni bilo ter je škoda samo gmotnega značaja.

Kupim živalni stroj

ki je rabljen in je v dobrem stanju. Naslov se izve v Prekmurski tiskarni v M. Soboti.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 21. XI. ob 20.30 uri
v petek, dne 22. XI. ob 20.30 uri
v soboto, dne 23. XI. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Veseli film

„Korajža velja“

Theo Lingen Gustav Fröhlich
Marija Andergast

Vesela zgodba o bogati dedinji, ki hoče po vsej sili priti v najvišjo družbo . . .
Nad vse smešni domači zapletljaji . . .
tudi ljubezni ne manjka . . .

V nedeljo, dne 24. XI. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„KORAJŽA VELJA“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Novi „UFA“ odn. „Fox-ov“ tednik

Posebni dodatek: Najnovejša ALFA kamera.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 24. XI. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 25. XI. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v torek, dne 26. XI. ob 20.30 uri

Veličastna drama

„Greh mladosti“

Herman Braun
Jozelina Dora

Pola Negri

Film je posnet po znanem gledališkem komadu „Die fromme Lüge“. — Vzvišena ljubezen matere . . . Nobena žrtev ni pretežka, za mater, ki ljubi . . . — Film posvečen našim materam! Film, ki odkriva vso čistost in globočino materine duše . . . — Film, ki ga mora pogledati vsaka mati in vsak sin . . . — Le malo ljudem je znano, da je mladi razvajeni Cecil nezakonski sin slavne pevke Carmen . . .

Dodatek: Novi „Fox-ov“, odn. „UFA“ tednik.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Proda se v M. Soboti novozidana hiša

z dvema velikima sobama in z vsem komfortom. Naslov se pozizve v knjigarni HAHN v M. Soboti

M. Ferjan

Obisk

Ko sem izvedel, da bo naš mladi prekmurski kipar Kuhar Franc prihodnji mesec razstavljal svoja dela v Soboti, sem se napotil k njemu v Rankovce. Za košatim drevjem stoji ponosna Kuharjeva domačija, na križišču cest, ki silijo mimo skromnih bajt in bahatih kmetij v njive, ki so se razile do bregov Mure. Pozno jesensko cvetje na vrtovih, vase pogreznjene hiše mimo katerih se podi otročad, škripajoči vozovi na razvoženi vaški poti, mukanje krav za mejami je dalo jesenskemu dnevu tisto razpoloženje, ko se človek povrne k sameu sebi, da bi našel ob praznični misli nadomestilo za otožnost jesenskega umiranja. Zato je tudi srečanje z glasnikom vsega lepega in globokega ob takih trenutkih prijetno. Je kakor tolažba brez besed. Je pot, ki pelje mimo jesenskih megla, k jutrnemu razodetju.

Kuharja sem našel na prostranem kmečkem dvorišču . . .

„Moja dela bi rad videl? To sem te dni dovršil. Madona je namenjena za črnskovsko pokopališče. Naročil jo je gospod Klekl. Dimenzije: Brez podstavka z glorijsko 2,8 m. Material: Umetni kamen.“

Peljal me je proti drvarnici . . . Tam stoji kip. Ozadje in okolica ne

moreta ubiti veličino dela. Mogoče to še podčrtava, saj je obraz Madone podoben ženam, ki prihajajo in odhajajo iz tega dvorišča, pa tudi tistim, ki hodijo mimo hiše po cesti in hite s pletenimi košarami na sezonsko delo ali s kolesi v soboške tovarne. Podobna je tisočerm obrazom a vendar je tako daleč od nas, da vzbuja samo spoštovanje. Noga drobi kačo, nežna roka je nagubala tančico, ko se je sprožila, da vabi k sebi vse ponižane in razžaljene in tolažbe potrebne.

Poleg kipa je skedenj. Poljsko orodje, razni pridelki, slama in seno napolnjuje prostor . . . Svetloba je borna, kakršna pač je pod globoko poveznjenimi strehami. Na malo zvišenem prostoru je osnutek iz gline. Mastno se svetlika gmota.

„S tem pa sem kar zadovoljen. Osnutek je naročilo soboško muzej-sko društvo.“

Delo je res odlično. Izmučen kmet sedi na snopu. Klas drži v rokah, ki so prepletene žil in v katerih slutiš pekoče žulje. Zre mimo nas po svojih njivah, ki mu niso rodile kakor je pričakoval. Gube so se mu zarežale v čelo. Vsaka je povest trdega življenja. Trdo stisnjene ustnice ne poznajo tožba, poteze ob njih so odločne in kljubovalne. To ni le prekmurski kmet, to je kmet naše slovenske zemlje, ki skopo vrača delo in ljubezen, ki ji žrtvuje.

„Tam notri pa je še drugo kar je pripravljeno za raztavo.“

Šla sva v drvarnico. Preko raztresenih polen . . . Tu je dovolj svetlobe. Lesena pregraja obkroža prostor. V zgornjem koncu je pritrjen relief „Sezonci“. Baš ga dokončuje. S trdimi in neizprosni potezami je oblikoval našo prekmursko bol. Ljudje odhajajo po košček kruha v neznani svet, s košarami na ramenih, s culo v rokah: Mlada dekleta s strahom v srcih, vriskajoč fant željen sveta, oče, ki se ga oklepa žena in preplašeni otrok. Trdo stoje na cesti, ki se še vije med domačimi njivami a ima neizprosno dinamiko vseh teh obrazov: Naprej!

Na drugem koncu je portret gdč. A. M. in relief „Ljubezen“. Z nežnostjo se je lotil kipar oblikovanja mladih obrazov, ki so se zasanjano zagledala v svet v pričakovanju nečesa lepega in še komaj slutnega. Poleg teh je portret „Starke“ v nadnaravni velikosti, ki je v živem nasprotju z mladimi obrazi. Nalabno sključena se je zazrla pred se, kakor bi hotela premeriti skromno pot, ki jo ima še pred seboj. Od gub prepreženi obraz pod trdo povezano ruto je odprta knjiga njenega življenja.

Stala sva zopet na dvorišču. Z njiv se je plazil mrak. Kamenita „Madona“ se je še bolj jasno risala od temnih desk.

„O sebi naj kaj povem? Študiral sem v Ljubljani pri Fr. Kralju. Prvotno sem mislil postati slikar. Pri obveznem modeliranju pa se mi je vzbudilo veselje do plastike. K temu je pristavil še učitelj piko: Pregovoril me je, da sem končno odločil kist in vzelo v roke dleto. Mogoče se mi želja izpolni, da drugo leto nadaljujem študije v Italiji. Vsaj za dve leti bi rad odšel na jug. In k Rosandiću me tudi vleče. Ko je pa toliko načrtov, še več pa želja. Moje delavnice si videl! Za uspešno delo je treba mir in prostor. Na zimo se bom preselil v Soboti.“

Najraje oblikujem socialne motive, ki jih pri nas ne manjka. Mislim take, ki nas razjedajo in kriče po rešitvi. N. pr. sezonsko vprašanje. V njem vidim tragiko našega ljudstva, ki se odraža v tisočerm obrazih. Umetnost ne sme slepo mimo sočloveka. Kvalitetno delo ne more biti zgrajeno na namišljenih tleh. Jedro ustvarjanja je v zemlji in v obrazih, ki se sklanjajo k njej ali pa iščejo obzorja.“

Pozno sem se vračal na glavno cesto, ki je tonila v temi in zapuščenosti. Ko sem nekaj dni za tem čital Picassovo izpoved: „Domisleki v umetnosti so brez vrednosti. Španski pregovor pravi: Ljubezen se dokazuje z dejanji ne z besedami“, sem se spomnil mladega Kuharja, ki se zaveda svoje naloge in dolžnosti do ljudstva iz katerega se je povzpел.

ARZMLJ obišče Prekmurje

Akadska krščanska zajednica mladih ljudi na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani, ki združuje akademike vseh veroizpovedi, hoče na viden način izpričati s svoje strani zanimanje za prekmurske evangeličane, zato priredi v dneh od 23. do 25. t. m. koncertno recitacijsko turnejo v Prekmurje.

V soboto, 23. t. m. ob 8 uri zvečer priredi v veliki dvorani Sokolskega doma v Murški Soboti za širšo javnost koncertno recitacijski večer, ki bo obsegal pozdravni nagovor, nastop akademskega kvinteta in pevcev solistov (narodne pesmi), zborne in posamične recitacije ter koncertni glazbeni del, ki ga bo izvajal salonski orkester. Razen tega pa se bo na tem večeru predvajal tudi film iz življenja kralja Petra II. ter film, ki prikazuje pokrajinske lepote naše domovine. — Vstop prost.

V nedeljo, 24. t. m. bo akademska mladina sodelovala pod okriljem Evang. ženskega društva pri cerkvenem bogoslužju v mursko-soboški evang. cerkvi. Spored bo obsegal predavanje o Primožu Trubarju, korsko recitacijo, nastop akad. kvinteta ter glazbene točke, ki jih bo izvajal orkester in solisti.

Istega dne popoldne obišče akad. K. Z. M. Lj. tudi Puconce, kjer bo v tamošnji evang. cerkvi sodelovala pri popoldanskem cerkvenem bogoslužju, nakar bo v enem izmed bližnjih lokalov predvajala za puconske in okoliške vaščane tudi film iz življenja kralja Petra II. ter film o lepotah jugosl. krajev.

Spremembe v potniškem prometu

Pričenši od torka, 19. novembra 1940 se stavita na progi M. Soboti—Ljutomer zopet v promet potniška vlaka št. 8729 in 8720. Vlak št. 8729 odhaja iz Murske Sobotice ob 10.22 in prihaja v Ljutomer ob 11. Vlak št. 8720 pa odhaja iz Ljutomera ob 11.02 in prihaja v Murško Sobotico ob 11.39. Ta vlaka vozita samo na progi Soboti—Ljutomer. Dijaki, ki se vozijo z ljutomerske strani, bodo spet lahko opoldne prihajali v Sobotico.

Obračunavanje v Murški Soboti na Kroški cesti

Dva kolesarja, ki sta se peljala po Kroški cesti, sta videla ob poti tretjega, ki ju je hotel napasti s kolom. Tako vsaj oba trdita. Zato sta stopila s koles in ga napadla, pri čemer je ta dobil dve poškodbi lažjega značaja pod temenom. Kako je bilo pravzaprav s to zadevo, bo razvoljalo šele sodišče, ki bo povabilo vse tri na razpravo.

DOMAČE VESTI

— „Akademska krščanska društvo mladih ljudi iz Ljubljane bo v nedeljo 24. t. m. obiskalo Murško Sobotico ter z lepim versko-kulturnim programom sodelovalo pri evangelijski božji službi. Tudi po tej poti opozarjamo člane in prijatelje evang. cerkve in imenovanega društva na ta nastop!

— Vabilo na družabni večer. Pomočniški zbor pri Združbi trgovcev Murški Soboti priredi v nedeljo, dne 24. t. m. v prostorih „Sokolskega doma“ družabni večer, na katerega vabi vse trgovce, člane našega združenja in vse trgovske nameščence. Združenje trgovcev, ki je prejelo vabilo na ta družabni večer, priporoča vsem članom, da se istega

privozi po blatni ulici tovorni avto in poškropi vse hiše od vrha do tal z blatno brozgo, ti pa ubogi hišni posestnik spet prebeli svojo hišo, da bo zadoščeno tujskoprometnim stremljenjem prekmurske metropole. Občina je n. pr. regulirala Vrtno ulico, da tovorni avtomobili lažje vozijo po njej. V zameno za odstopljeno zemljo pa imajo zdaj nekateri posestniki z blatom ometane hiše, ker občina ne posuje ceste, avtovozači pa se ne zavedajo svojih dolžnosti, da morajo po takih ulicah voziti počasi. Kdo bo posestnikom povrnil stroške zaradi vednega čiščenja hiš: občina, ki se za blatne stranske ulice ne zanima, brezobzirni šofer, ki prehitro vozi, ali Tujsko-prometno društvo, ki skrbi za lepoto in čistočo mesta?

Za NOVO SEZONO prinašamo

RADIOAPARATE

MINERVA, ORION, KÖRTING, HORNYPHON,
MENDE, BRAUN, GRAETZ, SACHSENWERK
z dvoletnim jamstvom.

Baterijski aparati so opremljeni z D elektronskimi, delujejo brez zmanjšanja.

Predvajanje brezobvezno. Ceniki franko.

Vsi aparati na dolgoročno odplačilo.

Radio Nemec, M. Soboti

udeležijo v čimvečjem številu. Pričetek ob 8. uri zvečer.

— Pododbor udruženja rez. oficirjev in bojnikov Kr. Jugoslavije v Murški Soboti vabi vse člane in gg. rez. oficirje, da se udeležijo II. članskega sestanka, ki se vrši v torek, dne 26. t. m. v učilnici trgovske šole v M. Soboti. Predava gimn. direktor ing. Zobec: Napadi iz zraka in obramba pred njimi. Udeležba obvezna. Tajnik.

— Izgubil sem dne 11. nov. 1940 v Puconcih na sejmu obrtno knjigo na ime Dragutin Horvat, Đurmanec št. 78, srez Krapina, Hrvatska banovina. Poštenega najditelja prosim, naj jo odda na najbližji orožniški postaji ali naj mi jo pošlje na gornji naslov.

— Štipendij za dijake. Na predlog podžupana gosp. Franca Čeha je občinski odbor na zadnji seji sklenil, da se v prihodnjem proračunu predvidi 5 štipendij za najrevnejše in nadarjene dijake soboške občine.

— Markacije na soboških hišah. Z neoporečno vnemo so naši hišni posestniki poslušali priporočilo Tujsko-prometnega društva, naj bodo hiše vedno lepo pobeljene in čiste. Pa ne samo ob glavnih ulicah, koder jih lahko vidijo tuji gosti, ampak tudi po ozkih stranskih ulicah se ljudje zavedajo, da morajo doprinesiti svoj delež k lepševanju mesta. Poglejte Staro ulico ali pa Vrtno ulico! Lepo pobeljene hiše. Pa

— Velefilm: „Umirajoča pomlad (Halász Tavaszi)“ predvaja Grajski kino prvič že v sredo, dne 27. nov. 1940 ob 20. uri 30 minut. Vstopnice za predstavo tega filma, kakor tudi za češki velefilm „Osemnajstletna“ bodo v predprodaji že od ponedeljka 25. nov. 1940 naprej in to dnevno od 11 ure do 12 ure in 2 uri pred pričetkom predstav. Film „Umirajoča pomlad“ predvaja Grajski kino še: v četrtek, dne 28. nov. ob 15 uri 15 min., ob 17 uri 30 min. in ob 20 uri 30 min.; v petek, dne 29. nov. samo ob 17 uri 30 min. in ob 20 uri 30 min.; v soboto, dne 30. nov. pa zopet ob 15 uri 15 min., ob 17 uri 30 min. in ob 10 uri 30 min.; ter v nedeljo, dne 1. dec. nepreklicno zadnjikrat ob 11 uri 15 min. — Film „Osemnajstletna“ pa bo Grajski kino predvajal v času od 1. dec. popoldne do 3. dec. zvečer ob običajnih urah. Oskrbite si vstopnice že v predprodaji.

— Talna voda se je v tem mesecu tako dvignila, da so bile vse kleti poplavljenе. V zadnjem lepem vremenu je sicer upadla za par centimetrov, vendar je še vedno zelo visoka.

— Gradnja jetnišnice za okrožno sodišče je eno izmed najbolj perečih vprašanj soboške občine. Prvotno so hoteli preurediti in povečati prostore sedanje jetnišnice pri okrajnem sodišču. Za občino pa bi bil to investiran kapital na tujem svetu. Občinski odbor je zato sprejel predlog župana, naj bi občina zgradila

CENTRAL KINO

DITTRICH, M. SOBOTA

V soboto, 23. nov. ob 1/2 9 uri zvečer
V nedeljo, 24. nov. ob 1/2 4., 6. in 1/2 9 uri
V ponedeljek, 25. nov. ob 1/2 9 uri zvečer

Prebrestljive drama iz velemešnega življenja

MESTO GREHA

(METROPOLITAIN)

Skrivnosti velemešnih noči, prikrite strasti malih ljudi. Ljubezen in sovraštvo. Film o Parizu v katerem se prepleta ljubezen, sijaj in bogastvo z zločinom, bedo in mržnjo.

V gl. vlogah: Albert Prejean, Ginette Leclerc in Henry Brulé.

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic.

novi jetnišnico na določenem prostoru blizu osnovne šole. Stroški za gradnjo prve etape jetnišnice bi znašali približno 1 milijon. Za kritje gradbenih stroškov bi se v prvi vrsti uporabil izkupiček na prodanih parcelah. Do spomladi se bodo pripravili načrti, potem se bo pa lahko pričelo z gradnjo. Mimogrede omenimo, da jetnišnica nikakor ne spada v neposredno bližino osnovne šole.

— Zločini mladoletnikov. Z obžalovanjem moramo pogosto omenjati razna dela, ki jih zagrešijo fantje v starosti okrog 17 let. Škoda mladine, ki mora že v tako mladih letih imeti opravka z orožniki in sodiščem. Vsa dejanja mladine na krivih potih pa presega zločin, ki se je pripetil pred kratkim na Kapeli. Tamošnji otroci so šli pod vodstvom učiteljstva pogozdovati v Očeslavski vrh. Bili so pri posestniku Mlinariču, ki jih je po končanem delu pogostil. Otroci so šli z učiteljstvom naprej, učitelj France Stropnik pa je nekoliko zaostal. Spremljala sta ga na poti dva 17 letna fanta, domači Mlinaričev in njegov tovariš Grossman, sin sosedovega viničarja. Pred gozdom sta se spremljevalca vrnila in učitelj je šel sam naprej proti Kapeli. Čez čas je opazil, da gresta fanta počasi za njim. Ko sta ga dohitela, je Mlinarič govoril z učiteljem, Grossman pa ga je sunil z nožem v hrbet. Učitelju so po vbovljaju v hrbtenico noge odpovedale, da se je zgrudil. Odpeljali so ga k Mlinariču, od tu v soboško bolnico, potem pa v Ljubljano. Ranjenec je v nevarnosti, da mu ohromita obe nogi. Kaj je mladega izprijenca nagnila k zločinu, še ni ugotovljeno. Plaz razbojstev, ki jih je po deželi že preveliko število, pa nam vsiljuje pomisleke, kako naj bi jih zaježili. V zadnjem času se čedalje pogosteje zasveti v rokah mladoletnikov nož. Smrtne žrtve podivjanosti opominjajo, da se junakom noža odmerjajo premajhne kazni. Okolica Kapele je prav na slabem glasu in če se mladič javno v gostilni baha: „Danes me

Kupujemo STARO GUMO snežke, galoše, škornje, plašče za avto, moto in dvokolesa, zračnice po najvišjih dnevnih cenah BATA.

tako ima, da bi koga „oštiha“, to dokazuje, da se je polotila mladih vročerkvnežev nezdrava manija po „junaških“ činih z nožem. Ta pojav je treba energično v kali zatreti. Tudi ne bi škodilo, če bi oblast dala včasih pregledati žepe mladih pivcev, ki se v gostilnah in pinteših zalivajo s pijačo si dajejo korajžo za slaba dela.

ZAHVALA.

Ob izgubi našega predragega moža, očeta, brata, strica, gospoda

BARBARIČ ANTONA

izrekamo prisrčno zahvalo vsem, ki so z venci počastili njegov spomin ter skušali lajšati našo bol.

M. Sobota, 18. nov. 1940. Žalujoči ostali.

— **Tatvina.** Pri posestniku Janezu Drvariču v Bodoncih se je oglasil neznan tat in mu odnesel koso s kosiščem, metlo in vrv. Za tatom dozdej ni nobene sledi.

— **Nezaželen gost** je zvečer obiskal neko hišo v šalovski občini. Gospodar in služkinja sta čula v sobi sumljiv ropot. Gospodar je šel pogledat, ko pa je odprl v sobo, ga je nekdo prijel za suknjo in vrgel na vreče v kotu sobe ter pobegnil skozi vežo ven v temo. Dekla, ki je prišla z lučjo iz kuhinje, je spoznala v bežečem nekega fanta iz okolice. Kaj je iskal fant v sobi, je še vprašanje, ker odnesel ni ničesar.

— **Domače ljubeznivosti.** V neki vasi ob šumeči Muri so imeli skromen domači prepri, kakršni se večkrat pripetijo tudi v mirnih zakonskih gnezdi. Vse bi ostalo lepo pod domačo streho, če se ne bi začeli družinski člani obdelovati med seboj. Najprej je tast osuval snaho s čevljem po desni nogi in ji prizadejal dve modri podplutbi, eno pod kolenom, drugo nad kolenom. Popoldne sta oče in sin nosila repo v klet in se sprla, pri čemer je sin hotel navaliti na 70 letnega starčka. — Stari se je branil z vilami in kresnil po obrazu moža, ki je vzel ročico z voza in parkrat zamahnil nad starcem ter mu prizadejal manjše poškodbe, zaradi katerih je moral za en dan v bolnico. Tako so ostali vsi trije s spomini na medsebojno obravnavanje in bi bilo kar prav, če bi stvar ohranili za sebe. Kerpa se je del prepira odigral pred pričami, so stvar dobili v roke orožniki in zdaj bodo vsi trije družinski člani prišli pred sodnika.

— **Požari v novembru.** Iz neznanega vzroka je 10. t. m. ob 20. uri nenadoma začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika v Kukeču št. 12. Ogenj se je naglo razširil tudi na drvarnico, svinjak in šrambo za o-

rodje. Domačim gasilcem, ki so hitro prispeli na požarišče, se je posrečilo obvarovati stanovanjsko hišo, ki je le 3 m oddaljena od gospodarskega poslopja in širjenja ognja naprej po vasi. Rešili so, s pomočjo vaščanov mnogo orodja in pridevkov. Škoda se ceni na 10 000 din. Zavarovano pa je bilo za 5000 din. — Isti dan ob 1. uri zjutraj je izbruhnil požar v stanovanjski hiši g. Miholič Ludvika v Andrejcih. Tudi tu so domači gasilci nastopili takoj in v prav kratkem času ogenj pogasili, kar je prištevati temu, da je motorka dobro delovala in da je bilo dovolj vode na razpolago. Vzrok požara ni znan. Poslopje je bilo zavarovano za 8000 din., škoda pa znaša 12.000 din. — Dne 11. nov. t. l. ob 6. uri zvečer je začel goreti kozolec alame last Peček Josipa v Tešanovcih suhi vrh. Domači gasilci so ogenj takoj napadli in hitro pogasili. Obenem so vršili tudi obrambo sosednjih objektov, ker je obstajala možnost, da se bo ogenj širil vsled močnega vetra, ki je tedaj pihal. Kozolec je bil zavarovan za 1000 din., škoda pa se ceni na 3500 din. Vzrok požara ni ugotovljen.

Podpisani

naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem si uredil

„UNIVERZALNI“ MLIN

na električni pogon

za šarotanje koruze z vlatovjem

in razna šarotanja živinske krme, katero bom izvrševal v

Murski Soboti v Slovenski ulici 2.

Cenjenemu občinstvu se priporočam za solidno in takojšnjo postrežbo.

HORVAT JANEZ.

SPORT

Slovenska liga:

Liubljana : Železničar 1:1

Mars : Olimp 8:1

Bratstvo : Maribor 4:0

Amater : Kranj 4:1

Srbska liga:

BSK : Bask 10:1

Jugoslavija : Jedinstvo 1:0

Žak : Jugoslavija (Jab.) 4:0

Gradjanski : Slavija (S) 0:0

Hrvatska liga:

Gradjanski : Slavija, Ostijek 3:0

Slavija, Varaždin : Concordia 2:1

Hajduk : Železničar 4:0

Srednješolsko prvenstvo v table tenisu.

Table tenis sekcija S. K. Mure priredi v nedeljo, dne 24. XI. srednješolsko prvenstvo v telovadnici gimnazije v Murski Soboti. Začetek turnirja ob 8 uri.

1.) Single gospodov,

2.) Moštveno tekmovanje sist. Davis Cup,

3.) Double gospodov,

Halo!

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam žre preveč toka. Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na anodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatorja odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo!

Radio aparati vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki!

tt. ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA Tel. št. 39.

Halo!

4) Single dam,

5.) Mešani double.

Prijave sprejema Koch Ernest in Kerčmar Ervin do 24. t. m.

Prijavnina Din 5.— odn. 10.—. Vstopnina za gledalce 3 in 5 Din.

Nekateri od prijavljenih igrancev so sodelovali že na velikih turnirjih in se bo sigurno razvila ogorčena borba za prvo mesto.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI

Uredba o ureditvi blagovne prodaje.

Službeni list od 13. novembra t. l. kos 91 je objavil uredbo pod gornjim naslovom in ker je ta uredba zelo važna, jo objavljamo v celoti vsem članom v vednost in ravnanje.

Člen 1.

1. Proizvajalci (predelovalci), trgovci na debelo, trgovci na drobno in drugi prodajalci smejo odreči kupcem prodajo živih in drugega blaga iz člena 1. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, kolikor jih zahtevajo čez običajni obseg.

2.) Pri osebah, ki kupujejo blago za lastno porabo, velja za običajni obseg nakupa posameznih vrst blaga obseg nakupa po teh osebah pred 1. septembrom 1939., upošteva se po tem roku nastale osebne in rodbinske spremembe. Za prodajalce (predelovalce) in trgovce velja za običajni obseg nakupa obseg, v katerem so se zalagali pred 1. septembrom 1939., upošteva se povečanje ali zmanjšanje njih obrata po tem roku.

3. Za osebe, glede katerih se običajni obseg nakupa posameznih vrst blaga ne dá ugotoviti po predpisih prednjega odstavka, velja običajni obseg nakupa po kupcih iz tega odstavka z ustreznimi razmerami.

Člen 2

1. Radi pravilne porazdelitve živih in drugega blaga sme minister za trgovino in industrijo določiti za posamezne vrste blaga in člena 1. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije z naredbo obseg prodaje ali količine, čez katere jih proizvajalci (predelovalci), trgovci na debelo, trgovci na drobno in ostali prodajalci ne smejo prodajati, kakor tudi pred-

pisati način uporabe teh omejitev. Minister za trgovino in industrijo sme glede na izjemne razmere posameznih krajin pooblastiti bana oz. upravnika mesta Beograda, da predpiše take navedbe za svoje območje. Naredbe, s katerimi se določujejo obseg prodaje ali količine, čez katere se posamezne vrste omenjenega blaga ne smejo prodajati, se morajo objaviti v „Službenih novinah“.

2. Če se pojavi pomanjkanje posameznih vrst blaga iz člena 1. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije glede na krajevne razmere samo v območju občnega upravnega oblastva prve stopnje, določi le-to z naredbo obseg prodaje ali količine teh vrst blaga, čez katere jih proizvajalci (predelovalci), trgovci na debelo, trgovci na drobno in drugi prodajalci ne smejo prodajati. O taki naredbi mora oblastvo neutegoma poročati banu in jo mora objaviti na običajni način v svojem območju.

3. Ko prenehajo vzroki, zaradi katerih je oblastvo izdalo naredbo iz odstavkov 1. in 2. tega člena je oblastvo dolžno izdati naredbo razveljaviti.

4. Kdor zoper določbe naredbe, izdane po predpisih odstavkov 1. in 2. tega člena, proda posamezne vrste takega blaga v večji količini oz. v večjem obsegu, nego je za te vrste blaga z naredbo določeno, se kaznuje v veliki prodaji z zaporom do šestih mesecev in denarno do 100 000 dinarjev, v mali prodaji pa z zaporom do treh mesecev in denarno do 25 000 dinarjev.

5. Kdor na enem ali več mestih kupi večjo količino posameznih vrst blaga od količine, ki je za določen čas predpisana z naredbo pristojnega oblastva po odstavkih 1. in 2. tega člena, se kaznuje z zaporom do 30 dni in denarno do 10 000 dinarjev.

(Se nadaljuje.)

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čim prej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.